

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Σύνδρομνται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ κα. α΄ Ἐστίας

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται
παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΑΗΡΑΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

11 Ὁδὸς Μουσῶν 11
Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10—12 π.μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ
ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυ-
πόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα
τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελ-
λούσης δὲν εἶναι δεκτά. —
Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς
τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυ-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ μεγάλη εὐγενής. — Ἡ καλλιτέρα φίλη τῶν κοριταῖων (κατὰ τὸν Ernest Legouvé, ὑπὸ Ἐρανιστρίας). — Φιλολογικαὶ σελίδες. Ὁ Νεοελληνισμὸς Β'. (Κατὰ τὸν Jules Lemaitre ὑπὸ Ἑλένης Γεωργιάδου). — Ἡ Χειραφετημένη (ὑπὸ Μάϊας). — Ἡ καρδιά (ὑπὸ δος Βιργινίας Εὐαγγελίδου). — Ἡ δύναμις τῶν μικρῶν (ὑπὸ δος Ἀθηνᾶ Βλασσοπούλου). — Βιβλία. Ἀλληλογραφία. — Edgard Poë ἢ Marella. — Εἰδοποιήσεις.

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΕΥΓΕΝΗΣ

Ὅταν ἡ νεωτέρα Ἑλλὰς ἀνέλτητε τὴν ἐλευθερίαν της, πρώτη πράξις τῶν θεσπιτῶν τοῦ πολιτεύματός της ὑπῆρξεν ἡ κατάργησις τῶν τίτλων τῆς εὐγενείας. Οὔτε πρίγκηπες, οὔτε δούκες, οὔτε κόμητες. Δὲν εἰσεύρω ἀπόφασιν καὶ πράξιν τῶν πρώτων Ἑλλήνων νομοθετῶν πατριωτικώτερον ταύτης.

Οἱ τίτλοι τῆς εὐγενείας ὀρεῖλου πάντοτε τὴν ἀρχὴν τῶν εἰς μεγάλας πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις, εἰς νίκας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, εἰς τρόπαια θριάμβων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἄλλ' οἱ τιτλοῦχοι κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν μας Ἑλληνες εἶχον ἀποκτήσει τοὺς τίτλους τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ξένου κατακτητοῦ. Ἡ διατήρησις λοιπὸν τῶν τίτλων θὰ ἀπετέλει ὀδυνηρὰν ἀνάμνησιν τῶν δουρικῶν χρόνων, θὰ ἀπετέλει ἀναγνώρισιν ἐκδουλεύσεων, αἱ ὁποῖαι πᾶν ἄλλο εἶχον ἐλατήριον ἢ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ μεγάλου ἰδανικοῦ τῆς πατρίδος Ἀδιάφορον ἂν οἱ πλεῖστοι τῶν τιτλοῦχων ἡγεμόνων καὶ ἄλλων εἶχον ἀληθῶς προστατεύσει τὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀδιάφορον ἂν πολλοὶ ἐκ τούτων ἀπέθανον μαρτυρικὸν θάνατον, ὑποθάψαντες καὶ υἱοθετήσαντες τὸ ἔργον τῆς ἐθνικῆς μας ἀναγεννήσεως. Οἱ τίτλοι καὶ τὰ στέμματα τῶν ἔφεραν τὰ ἐμβλήματα τῆς κυριαρχικῆς τυραννίας, ἢ ὅποια ἡδραῖωσε τὸ κράτος της ἐπὶ ἐκατόμηθις ὀστών Ἑλλήνων μαρτύρων.

Ἄλλ' ὑπὲρ τὴν σκέψιν ταύτην τοῦ νομοθέτου διαβλέπω καὶ ἄλλην πολὺ ὑψηλοτέραν: ἐν εἶδος σεβασμοῦ, μίαν ἐκδή-

λωσιν θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ πρὸς τὴν μεγάλην εὐγένειαν, πρὸς τοὺς προκινῶν καὶ ἀνεξιτήλους τίτλους, τοὺς ὁποίους κληροδοτεῖ πρὸς πάντα Ἑλλῆνα ἢ μεγάλην πατρίδα τῆς ἀρχαιότητος. Ἑλλῆνα θὰ εἴπη εὐγενής. Ὁ τελευταῖος ἀπὸ τοῦ Ἀθηναίου ἀστὸς μας εἶναι εὐγενέστερος λόγῳ καταγωγῆς καὶ ἀρχαιότητος καὶ γνησιότητος τίτλου ἀπὸ ὅλους τοὺς νεωτέρους εὐγενεῖς τῆς δύσεως. Τούτων οἱ πρόγονοι εὐηργέτησαν τὰς ἰδίας πατρίδας διὰ τοῦ ξίφους τῶν. Οἱ ἰδιοὶ μας πρόγονοι εὐηργέτησαν τὴν ἀνθρωπότητα ὅλην διὰ τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τῆς ἀνδρείας τῶν.

Μία μάχη εἰς τὰς Πλαταιὰς καὶ μία ναυμαχία εἰς τὴν Σαλαμίνα ἀνέκοψαν τὸν δρόμον τοῦ βαρβάρου κατακτητοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἐγένετο κύριος τῆς Εὐρώπης ὅλης, πρὶν ἢ ἡ Ἑλλὰς προφθᾷ νὰ μεταδώσῃ τὰ φῶτα της καὶ τὸν πολιτισμὸν της καὶ εἰς τοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς Δύσεως. Εἰς Σωκράτης, εἰς Πλάτων, εἰς Ἀριστοτέλην ἤνοιξαν τὸν δρόμον τοῦ πνευματικοῦ κόσμου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἀνθρωπότης ὀφείλει τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐτυχίαν της.

Ὅστε ἐὰν οἱ σύγχρονοι τιτλοῦχοι ὀφείλουσαν τὴν εὐγένειάν τῶν εἰς τὴν δόξαν ἑνὸς προγόνου τῶν, ἡμεῖς ὀφείλομεν τὴν ἰδικὴν μας εὐγένειαν εἰς τὴν μεγάλην πατρίδα, ἢ ὅποια ἐκυσφόρησε καὶ ἔθρεψε τοὺς μεγάλους καὶ ἐνδόξους προγόνους ὅλου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Καὶ ἐνῶ οἱ σύγχρονοι εὐγενεῖς κλείουσι τὰς κιτρινωμένας καὶ ἐπὶ φθαρτῆς ἀγενοῦς ὕλης περγαμηνὰς τῶν καὶ τὰ ἐμβλήματα τῶν ἐντὸς θηκῶν, αἱ ἰδικαὶ μας περγαμηναὶ καὶ τὰ ἰδικὰ μας οἰκόσημα ἢ ὑψοῦνται ἄφθαρτα καὶ ἀθάνατα ἐπὶ τόσους τώρα αἰῶνας ὑπὸ τὸ ἄπειρον γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ μας ἢ ἀναπαύονται τὴν ὕπνον τῆς ἀθανασίας εἰς τοὺς φιλοστόργους κόλπους τῆς μητρὸς γῆς.

Καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οἱ ἀνὰ τὸν κόσμον ἀληθῶς ἄξιοι ἀπόγονοι τῆς ἀρχαίας μεγαλοφυΐας ἐνθυμοῦνται ὅτι πέραν τῆς πατρίδος, ἥτις τοὺς ἔδωκε τὴν ζωὴν, ὑπάρχει ἡ κοινὴ καὶ

μεγάλη πατρὶς τοῦ πνεύματος, ἡ πατρὶς, εἰς τὴν ἀρείου τὴν ἐπὶ τῶν ἄλλων θνητῶν ὑπεροχὴν τῶν, ἡ πατρὶς, ἣτις ἐμπνέει, ἡ πατρὶς, ἣτις μόνη ἐν τῇ μακρᾷ ἐξελιξεί τῶν αἰῶνων ἐκυοφόρησε τὴν ἀθανασίαν.

Καὶ ταπεινοὶ προσκυνηταὶ ἔρχονται νὰ καταθέσουν πρὸ τῶν βωμῶν τῆς τᾶς δάφνας τῶν καὶ νὰ ζητήσουν εἰς τὰ μαρμάρια ἐμβλήματα τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς τῶ μυστήριον τοῦ αἰώνιως καλοῦ καὶ τοῦ ἀπείρου ὠραίου καὶ ἀληθοῦς. Καὶ ἐμπνευσμένοι πλέον γίνονται αὐτοὶ ἐρμηνεῖς τῆς γλώσσης τῶν θησαυρῶν μᾶς καὶ ἀντὶ νὰ μᾶς ὀμιλήσουν περὶ ἑαυτῶν, περὶ τῶν ἰδίων ἔργων, ψάλλουν τὸν ὕμνον τῆς ἁρμονίας, εἰς τὴν πλέει ἡ ψυχὴ τῶν, καὶ μεταδίδουν καὶ εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸν θαυμασμὸν καὶ ἀπὸ τὴν μέθην, ἡ ὁποία καταπλημμυρεῖ τὰς αἰσθήσεις τῶν.

Δόξα καὶ εὐγνωμοσύνη εἰς τοὺς νέους κῦτους διδασκάλους καὶ ἀποστόλους τοῦ μεγαλείου τῶν προγόνων μᾶς. Ἐμπνευσμένοι ὡς ἐκεῖνοι, εἰξεύρουν τὴν τέχνην νὰ ζωογονοῦν τοὺς λίθους καὶ νὰ τοὺς κάμουν νὰ ὀμιλοῦν, ὄχι μόνον εἰς τὰς αἰσθήσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν καρδίαν. Ἐμπνευσμένοι ὡς ἐκεῖνοι καὶ ἀπόστολοι τῆς μεγάλης καὶ ἀθανάτου θρησκείας τοῦ ὠραίου, μεταδίδουν καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀτεβεῖς τὸν ἅγιον ἐνθουσιασμὸν τῶν καὶ μᾶς ἐπαναφέρουν εἰς τὸν ὄνειρώδη βίον τοῦ μεγάλου παρελθόντος.

Ἰεροφάντης καὶ ἱεροκῆρυξ τῆς θρησκείας τοῦ ὠραίου ὁ Γαβριήλ δ' Ἀνούτζιο κηρύσσει ἐπὶ σειρὰν ἤδη ἐτῶν ἀνὰ τὸν κόσμον τὸ κήρυγμα τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰδεώδους. Ἐδῶ ἦλθεν ὡς μέγας τῆς ιδέας ταύτης σκαπανεύς, ἵνα ρίψῃ τὸν θεμέλιον λίθον εἰς τὸ γιγάντειον αὐτὸ τῆς Τέχνης νέον οἰκοδόμημα. Ἔστω τὸ ἔργον του ἠύλογημένον. Ὁ Ἀπόλλων καὶ αἱ μουσαὶ ἔστωσαν βοηθοὶ καὶ ἀντιλήπτορες του.

Η ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΦΙΛΗ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

Α'.

Ποία εἶναι ἡ καλυτέρα φίλη τῶν κοριτσιῶν, ἐρωτᾷ ὁ μέγας συγγραφεὺς Legouvé τὴν ἀνεψιὰν του. Ἐκείνη σιωπᾷ, σκέπτεται μίαν στιγμὴν καὶ λέγει: — Ἡ μητέρα τῶν.

Ἄριστος ὀρισμὸς. Δυστυχῶς δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ θέμα μου, διότι ἐκείνη, περὶ ἧς θὰ σοῦ ὀμιλήσω εἶναι ἡ ἀρίστη φίλη καὶ τῶν μητέρων, νέων καὶ μὴ ἀδιάφορον, καὶ τῆς μάμης πάσης τάξεως καὶ ἐν γένει τῶν γυναικῶν πασῶν τῶν ἐποχῶν καὶ πασῶν τῶν τάξεων. Ναί! Πλούσια καὶ πτωχαί, Ἑλληνίδες καὶ Ῥωμαῖκι, γυναῖκες τοῦ μεσαίωνα καὶ γυναικες τῆς ἐποχῆς μᾶς, ὅλοι ἔχουν ἀνάγκην αὐτῆς, ὅλοι προστρέχουν πρὸς αὐτήν, καὶ πλησίον τῆς εὐρίσκουν διασκεδάσαι, ἐνασχολήσιν, παρηγορίαν, στήριγμα. Ποία εἶναι, μάντευσε τὴν. Δὲν ἠμπορῶ. Δὲν ἐνοῶ.

Θὰ σὲ βοηθήσω. Ἄλλὰ πρῶτον περιόρισε τὴν φαντασίαν σου, διότι βλέπω ὅτι ἐπὶ δρόμον καὶ ὅτι φαντάζεσαι ὅτι ἡ φίλη αὐτὴ θὰ εἶναι κανὲν πρόσωπον μυστηριώδες, θαυμάσιον, μεγάλης περιωπῆς, ἐνῶ ἐγὼ θὰ σοῦ ὀνομάσω ἐν μικροσκοπικὸν πλάσμα, λεπτόν, ταπεινόν, ἄσημον, ἀναμειγμένον εἰς τὰς πεζοτέρας πραγματικότητος καὶ οὐν τοῖς ἄλλοις ἄφωνον. Διότι ὀμιλεῖ χωρὶς λόγου, τὸ ὅποιον δὲν τὴν ἐμποδίζει νὰ ἔχη τὴν πειστικώτερην γλῶσσαν. Εἶναι ἡ βελόνη.

— Πῶς! εἶπεν ἡ νεᾶνις κατάπληκτος. Ἡ βελόνη!

— Ναι, ἡ βελόνη τοῦ ράπτου, τοῦ κεντοῦ, τοῦ πλέκου, τοῦ ὑφαίνου. Ἐνοῶ τὴν κατάπληξίν σου, τόσον μάλλον καθ' ὅσον σήμερον ἡ βελόνη εἰς τὰς πλούσιαις τάξεις δὲν εἶναι πλέον τοῦ συρμού. Ἐπέρασεν καὶ αὐτὴ εἰς τὰ παλαιὰ πράγματα ἄλλων χρόνων. Αἱ νέαι γυναῖκες τοῦ κομποῦ κόσμου δὲν ἐργάζονται πλέον. Πολλὰ μάλιστα ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουν οὔτε δακτυλίδιον. Προκύπτει ἄρα γε τοῦτο ἀπὸ προτίμησιν πρὸς πράγματα σοβαρώτερη, πρὸς τὴν μελέτην, τὴν ἀνάγνωσιν; Ποσῶς. Ἄλλ' ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὴν φλυαρίαν οὐδέποτε ἄλλοτε αἱ γυναῖκες τοῦ κόσμου ἐφλυαροῦσαν περισσότερο καὶ εἴξευραν νὰ ὀμιλοῦν ὀλιγώτερον ἀπὸ τώρα. Εἶναι ἐπίσης ἀπὸ περιφρόνησιν πρὸς τὴν ἐργασίαν. Πρὸς τί νὰ κοπιᾶσιν διὰ νὰ κατασκευάσῃ ὅ,τι εὐρίσκουν ἔτοιμον; Ἡθελα πάσῃ θυσίᾳ νὰ σὲ προφυλάξω ἀπὸ τὸ ἐλάττωμα τοῦτο, ἤθελα νὰ σοῦ ἐμπνεύσω σέβας πρὸς τὴν περιφρονημένην αὐτὴν καὶ δι' αὐτὸ θὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν τῆς.

— Ἔχει ἱστορίαν;

— Ναι καὶ πολλὴ περίεργον, ἀλλὰ καὶ δύσκολον. Θὰ ζήτῶμεν λοιπὸν τὰ ἔχνη τῆς διὰ μέσου τῶν μάλλον δικόρων ἐποχῶν καὶ τῶν συνηθῶν τῶν μάλλον ἀντιθέτων. Ὁ κόσμος μᾶς δὲν θὰ ἀποβῇ εἰς μάτην. Διότι ἀναπαριστᾷ ὄχι μόνον τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν θέσιν τῆς γυναικός. Προσωποποιεῖ τὰς ἀλλεπαλλήλους φάσεις αὐτῆς καὶ ζωγραφίζει κάθε ἐποχὴν ὑπὸ ἰδιαιτέρων τινὰ μορφῶν. Δὲν εἰξεύρω, ἐάν, διότι ἡγολήθην πολὺ περὶ αὐτῆς, μὴ κάμνει ἐντύπωσιν ζωντανῆς ὑπάρξεως, τόσον εὐρίσκει τὴν θέσιν τῆς παντοῦ, τόσον συμβιβάζεται πρὸς τὰς ὁρέξεις, τὰς συνηθείας καὶ τοὺς συρμούς.

— Ὡ! ἄρχισε, ἄρχισε, εἶπεν ἡ κόρη.

— Λοιπὸν, ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα. Μία ἀπὸ τὰς ἐνδοξοτέρας καὶ ποιητικώτερας γυναῖκας τῆς Ἑλλάδος ὀφείλει τὴν δόξαν τῆς εἰς τὴν βελόνην. Ἡ Πηνελόπη. Δύνασαι νὰ ἀρνηθῆς ὅτι τὸ ὕψος ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ὕψινα καὶ εἰξέφαινε εἶναι τὸ σύμβολον τῆς συζυγιακῆς τῆς πίστεως, τὸ μέσον τῆς ὑπερασπίσεως τῆς κατὰ τῶν μνηστήρων καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ αἶτιον τῆς ἀθνακείας τῆς; Δὲν εἶναι λοιπὸν ὠραῖον τὸ πρῶτον αὐτὸ κεφάλαιον τῆς ἱστορίας τῆς βελόνης; Ὁ πλοῦτος τῶν κεντημάτων καὶ τὸ κάλλος τῆς ἐκφράσεως τῶν ζῶων δὲν ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ βελόνη εἶναι ὄχι μόνον ὄργανον ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ καλλιτεχνίας; Καὶ εἰξεύρεις ποία ἦτο ἡ διδάσκαλος τῆς Πηνελόπης;

— Ποία;

— Θὰ σοῦ τὸ εἶπω ἀμέσως, ἀλλὰ πρὸ τούτου ἔχω νὰ προσθέσω ὅτι ἡ βελόνη εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο ἐπίσης τὸ σκῆπτρον τῆς γυναικός. Ὄταν ἡ Πηνελόπη τῇ ἐντολῇ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀνέρχεται εἰς τὸν γυναικωνίτην, ἐπιστρέφει εἰς τὸ βασίλειόν τῆς, τὸ βασίλειον τῆς ἐργασίας. Αἱ νεᾶνιδες, αἱ ὁποῖαι τὴν περιστοιχίζουν, δὲν εἶναι ὅλοι δουλαί, πρὸς ἃς δίδει διαταγὰς, ἀλλ' ἐργατίδες συμμετέχουσαι τῶν ἔργων τῆς, ψυχαί, τὰς ὁποίας διευθύνει, μαθητευόμεναι τῆς ζωῆς, ὧν πρόσταται, λαὸς τὸν ὅποιον διοικεῖ.

— Ὅλα αὐτὰ εἶναι πολὺ ἐνδιαφέροντα, εἶπεν ἡ κόρη. Ἄλλὰ ποία ἦτο ἡ διδάσκαλος τῆς Πηνελόπης;

— Ἡ Ἀθηνᾶ! καὶ ἡ μυστηριώδης καὶ αἰνιγματικὴ θεὰ, ἡ συγκεντροῦσα ἐν ἑαυτῇ τὸς αἰδιότητος, ὥστε νὰ συμβολίζῃ

ταυτόχρονως τρεῖς ἢ τέσσαρας μεγάλας θεότητες· ἡ παρυστώσα τὸν Πόλεμον μὲ τὸ κράνος τῆς, τὴν Εἰρήνην μὲ τὴν ἐλαίαν τῆς, τὴν Φρόνησιν μὲ τὴν γλαυκὰ τῆς καὶ ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆς ὁποίας, ἀγνοῶ διατί, λείπει ἡ ἡλακκῆ ἢ ἡ βελόνη ἀφοῦ πρόστατο εἰς ὅλα τὰ γυναικεῖα ἔργα. Ὁ Ὀμηρος λέγει αὐτολεξεί ὅτι εἶχε δώσει μαθήματα εἰς τὴν Πηνελόπην.

Ὡστε ἡ Ἀθηνᾶ εἶδε μαθήματα ποικιλτικῆς;

Πρόσθετε ὅτι ὡς ὅλοι οἱ καλλιτέχναι εἶχε πολλὴν φιλοτιμίαν ὅτι ἦτο πολὺ εὐαίσθητος, πολὺ εὐερέθιστος, δεχομένη μαθητριάς, ἀλλὰ μὴ ἀνεχομένη ἀντιπάλους καὶ καταχρωμένη τῆς θεϊκῆς δυνάμεως τῆς, ἵνα σκληρῶς τιμωρῇ ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι ἐτόλμων νὰ διεκδικήσουν τὸν τίτλον τοῦτον.

Κάποιαν ἱστορίαν κρύπτει ἀπὸ τὸν πρόλογον αὐτὸν.

Ναί, ἱστορίαν, τὴν ὁποῖαν ὄφειλες νὰ εἰξεύρης, διότι εἶναι ἐκ τῆς μυθολογίας, τὴν ὁποῖαν ὅμως δὲν περιλαμβάνουν τὰ διδασκαλικά σας προγράμματα. Οἱ διδάσκαλοι περιφρονοῦν τὴν μυθολογίαν, διότι εἶναι καθαρὰ ποίησις. Ἄλλ' ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι θεωροῦμεν τὴν ποίησιν ὡς τὸ ἄριστον μορφωτικὸν μέσον, θὰ καταφύγωμεν πρὸς τὸν Ὀβίδιον, ἕνα θαυμάσιον ποιητὴν, ὁ ὁποῖος θὰ μᾶς δώσῃ τὸ δεύτερον κεφάλαιον τῆς ἱστορίας τῆς βελόνης. Ἰδοὺ αἱ *Μεταμορφώσεις* του. Ἐξ αὐτῶν θὰ ἀντλήσω τὴν συνέχισιν τῆς ἱστορίας μᾶς Μία νέα κόρη ἀπὸ τὴν Διδώνην, ἡ Ἀράχνη, θυγάτηρ ἑνὸς ὕψικουροῦ, εἶχε καταστῆ τόσον ἐπιτηδεῖα εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς σάϊτας καὶ τῆς βελόνης, ὥστε, ὡς λέγει ὁ ποιητὴς, αἱ νύμφαι ἄφιναν τοὺς πρασίνους δρυμούς των καὶ αἱ νηρηίδες τὰς δροσερὰς πηγὰς των διὰ νὰ ἔλθουν νὰ θαυμάσουν τὴν Ἀράχνην κεντῶσαν. Διὰ νὰ τὴν κολακεύσῃ τὴν ὀνομάζαν, τὴν προνομιούχον μαθήτριαν τῆς Ἀθηνᾶς. Τοῦτο τῆς ἐφάνη προσβολή. Τὸ ὄνομα τοιαύτης διδασκάλου ἐσκίαζε τὴν τέχνην τῆς. Δὲν ἤθελε νὰ εἶναι παρὰ μαθήτρια τοῦ ἑαυτοῦ τῆς. Ἐν ἡ Ἀθηνᾶ εἶναι διδάσκαλός μου, εἶπεν, ἄς ἔλθῃ νὰ ἀναμετρηθῇ μαζὶ μου, τὴν προκαλῶ, καὶ θὰ ὑποκλιθῶ πρὸ αὐτῆς, ἐάν με νικήσῃ.

Εὐθὺς ἐνεφανίσθη ἡ Ἀθηνᾶ ὑπὸ τὴν μορφήν γραίας μὲ λευκὴν κόμην. Ἐπλησίωσε τὴν νεάνιδα καὶ τῆς εἶπε μὲ φωνὴν τρέμουσαν: Παιδί μου, θέλεις νὰ σοῦ δώσω μίαν συμβουλὴν, μὴ συναγωνίζεσαι μὲ μίαν θεάν. Ζήτησέ τῆς ἀμέσως συγγνώμην διὰ τὸ θάρρος σου.

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς ἡ Ἀράχνη ἠρυσθίωσε καὶ ἐξέκαλος ἐξ ὀργῆς. Φύγε ἀπ' ἐδῶ, γρηᾷ τρελλή, ἀνέκραξε. Προκαλῶ τὴν θεάν σου. Ἄν τολμᾷ νὰ μετρηθῇ μαζὶ μου, ἄς κοπιᾶσῃ.

Ἰδοὺ ἐγὼ, ἀπήντησε τότε ἡ Ἀθηνᾶ, ἀποκαλυπτομένη ὑπὸ τὴν ἰδίαν τῆς μορφήν. Αἱ νύμφαι ἔμειναν κατάπληκτοι, αἱ δουλαί τῆς Ἀράχνης ἔτρεμαν. Μόνη ἡ νεᾶνις ὀρθῇ προσβλέπει τὴν θεάν προκαλητικώτατα. Ἡ πάλιν ἀρχίζει. Καὶ αἱ δύο εἰς τὸ ἔργον. Κάθε μία μὲ τὸ τελάρων τῆς ἐμπρὸς τῆς. Ἡ Ἀθηνᾶ ἀναπαριστᾷ ἑαυτὴν εἰς τὸ κέντημά τῆς, τὴν μορφήν τῆς, τὸ κράνος τῆς, τὴν ἀσπίδα τῆς, τὴν λόγγην τῆς, τὴν πάλην τῆς μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος, τὴν ἐλαίαν, ἣτις φύεται εἰς τὴν γῆν, ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς. Ὅλα αὐτὰ λαμβάνουν ζωὴν, πάλλονται, χρωματίζονται ὑπὸ τὴν βελόνην τῆς. Ἐπειτα διὰ νὰ ταπεινώσῃ τὴν ἀντίζηλόν τῆς κεντᾷ ἐπὶ τῆς ὀθόνης τὰς διαφόρους τιμωρίας, ἄς ἐπιβάλλει εἰς τοὺς θνητούς, οἱ ὁποῖοι τολμοῦν νὰ μετρῶνται μὲ τοὺς θεούς. Οὗτος μεταβεβημένος εἰς γέροντα, ὁ ἄλλος εἰς πηλαγόν. . . .

Καὶ ἡ Ἀράχνη τί ἔκαμεν; Ἡ βελόνη τῆς ἀπαντᾷ εἰς τοὺς σαρκασμούς διὰ σαρκασμῶν. Πληγὴν ἀντὶ πλήγης. Ἐκέντησεν ἐπὶ τῆς ὀθόνης ὅλας τὰς γελοίας μεταμορφώσεις τῶν θεῶν. Τὸν Ποσειδῶνα μεταβαλλόμενον εἰς δελφῖνι, τὸν Ἀπόλλωνα εἰς ἰέρκακ, τὸν Βάχρον εἰς σταφύλι, τὸν Δίχ εἰς κύκνον καὶ εἰς ὄρν καὶ εἰς σάτυρον.

Καὶ ὅλα αὐτὰ ζωντανὰ μὲ θαυμάσια χρώματα, ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ νύμφαι δὲν ἠμπόρεσαν νὰ κρατήσουν κραυγὴν θαυμασμοῦ. Ἡ Ἀράχνη ἦτο νικήτρια. Ἡ Παλλὰς ὅμως ἐξ ὀργῆς ρίπτεται ἐπὶ τοῦ κεντήματος τῆς ἐχθρᾶς τῆς καὶ τὸ σχίζει εἰς μυρία τεμάχια καὶ μετὰ ταῦτα ραπίζει τρεῖς εἰς τὸ πρόσωπον τὴν πτωχὴν Ἀράχνην, ἡ ὁποία, μὴ ἀνεχομένη τὴν προσβολὴν, κρεμάται ἀπὸ μεταξωτὸν κορδόνι διὰ νὰ πνιγῇ. Ἡ Ἀθηνᾶ τὴν σώζει, ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν τιμωρήσῃ σκληρότερον: θὰ ζήσῃ, τῆς λέγει, ἀλλὰ κρεμασμένη πάντοτε, διὰ νὰ μείνῃ εἰς τὴν αἰωνιότητα ἡ ποιητὴς ὑπερηφανείας σου. Εἶπε καὶ τῆς ἔριψεν ἐπὶ τοῦ προσώπου μίαν δηλητηριώδη σκόνην. Ἀφῆνες τὰ μαλλιά τῆς ἔπεσαν, ἡ μύτη καὶ τὰ αὐτιά τῆς ἐξηρανίσθησαν, τὸ σῶμα τῆς διεστάλη, τὰ δάκτυλά τῆς μετεβλήθησαν εἰς κεραίας καὶ τὸ μικρὸν σῶμα τῆς ἐξωγκώθη. Δὲν τῆς ἔμεινεν ἐκ τοῦ παρελθόντος παρὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆς ὕψικουρίας καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφαίνῃ ὡς ζῶον, τὸ ὕψικον, τὸ ὅποιον εἰργάζετο ὡς καλλιτέχνης.

(Κατὰ τὸν Ernest Legouvé) Ἑρανίστρια

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ Κ. ΙΟΥΛΙΕΤΤΑΣ ΛΑΜ

Ο ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Β'.

Ἡ συγγραφεὺς τῆς Εἰδωλολάτρινος αἰσθάνεται μὲ μεγάλην ἔντασιν τὴν μέθην τῶν γραμμῶν, τοῦ φωτός καὶ τῶν χρωμάτων. Εὐρίσκει τις εἰς τὴν Μελισάνδραν τῆς τὴν τόσον λεπτὴν ἐν τούτοις ἄτι ἀπὸ τὴν μεγάλην καὶ τόσον ζωντανὴν ζωὴν τοῦ Κενταύρου τοῦ Maurice de Guérin.

«Ἐμέθεν εἰσπνέουσα τὰς φλόγας τοῦ ἀθανάτου ἄστρου τοῦ ὁποῖου ἐπεζήτητον τὰς θωπείας. Ἐνόμιζα ὅτι ἔδρον ἐν ὁμοίον πρὸς με, θερμότερον μου, μὲ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ὁποῖου ἐλουόμεν, τὸ ὅποιον ἐπροσωποποιού, τοῦ ὁποῖου διεμοιραζόμεν τὰς συνηθείας, ἐγειρομένη καὶ κατακλινομένη τὰς αὐτὰς μὲ αὐτὸ ὄρα, ἐρωτευμένη μὲ τὴν λάμπουσαν μορφήν του, ἀπηλιπισμένη διὰ τὰς ἐξαφανίσεις του, ὡς διὰ τὴν ἀπουσίαν λατρευτοῦ προσώπου. Ὁ ἥλιος ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος μου ἔρω, ἡ πρώτη μου λατρεία.

«Ἐξωσοίουν τὰς μεγάλας μορφὰς τῶν βουνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκα μυστηριώδη σχήματα. Ὄταν ἔτρεχα ἐπιπτος ὑπὸ τοὺς πρόποδάς των, ἐνόμιζα ὅτι τὰ παρῆσαν εἰς τὸν ἰλιγγιώδη δρόμον μου. Τὰ δένδρα μὲ συνώδευαν εἰς μακρὰς συστοιχίας. Ἡ θανατόμην ὅτι μὲ ἔφερεν ἡ γῆ ἐν τῇ κινήσει τῆς, ὑπὸ τὰ βλέμματῶν ὄλων τῶν ἄστρων». Εἰς τὰ θεοποιημένα αὐτὰ τοπεῖα ζῶτιν ἀληθῶς θεοὶ καὶ ἡμίθεοι. Οἱ ἥρωες καὶ αἱ ἡρώιδες τῆς κ. Juliette Lamber ἔχουν φυσικὸν κάλλος, πλοῦτον, ὑπερηφάνειαν, θάρρος, εὐθείαν, πνεῦμα, μεγα-

λοφύαν. Δέν εύρίσκετε εϊς τὸ ἔργον τῆς θυσίας μυστικῆς, μελαγχολίας ἀναμικῶν, πάθη καταπιγόμενα . . . οὔτε ἀηθίαν τῆς ζωῆς, οὔτε ἐντροπὴν τοῦ ἔρωτος. Εἶναι πλάσματα γεμάτα ἀκμήν καὶ λυρισμόν, τὰ ὁποῖα φαντάζεταί τις ὅμοια πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ τὰς ἀρχοντίσσας αἱ ὁποῖαι ἀστράπτουν εἰς οὐρανούς ἀποθεώσεως τῶν εἰκόνων τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως. Καὶ φέρουν εἰς τὴν μνήμην μας πολὺ περισσότερον τὰς εἰσαγωγικὰς τοῦ Véronèse παρὰ τὰς αὐστηρὰς μορφὰς τῶν Παναθηναίων.

Ἡ ἱστορία των εἶναι παράδοξος καὶ ἀπλῆ. Ἡ Ἑλένη¹ παραμορφωθεῖσα ὑπὸ ἀσθενείας ἀποθνήσκει ἀπὸ λύπην, διότι ὁ σύντροφος καὶ σύζυγός της δέν θά τὴν ἠγάπα πλέον με ἔρωτα. Μετὰ τὴν ματαιωθεῖσαν αὐτοκτονίαν της νέα ἀσθένεια της ἀποδίδει τὸ κάλλος καὶ τὸν ἔρωτα τοῦ συζύγου της. Ἡ Ἰδα² ἐξορισθεῖσα ἐκ Κρήτης προτιμᾷ τὴν πατρίδα της καὶ τοὺς θεοὺς της ἀπὸ τὸν ἀσθενοῦς χαρακτήρος Κύπριον ἑραστήν, ὅστις θνήσκει συντετριμμένος ὑπὸ τὸ μαρμάρινον Ἰδαλολάτριά της, αὐτὴ ἀποτελεῖ ἐν μακρὸν καὶ περιπαθὲς ἐρωτικὸν duo, χωρὶς μύθον, οὔτε ἐξωτερικὰ ἐπιεσόδια, ἀλλ' οὔτε χωρὶς δρᾶμα ἐσωτερικόν. Διότι οἱ ἑρασταὶ μόνις ἔχουν μιᾶς στιγμῆς ἀμφιβολίαν καὶ μετὰ ταῦτα περνοῦν τὸν καιρὸν των, ἀνακαλύπτοντες ὁ εἰς εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἄλλου πράγματα θελκτικὰ καὶ ἐξοχα. (Ἀπρῆτετο τόλμη μεγάλη καὶ δέν εἰζεῦρω ὁποῖα περιπαθὲς ἀπλοικότης διὰ νὰ συλλάβῃ καὶ συγρᾶψῃ τις τοιοῦτου εἴδους βιβλίον).

Ὄτω τὸ ἔργον τῆς κ. Juliette Lambert, τὴν Ἀδὰμ, δέν εἶναι πρᾶξ ὁ θρικελευτικὸς ὕμνος τῶν εὐγενεστέρων καὶ μάλλον περιχαρῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων. Ὁ ἔρωτος τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς (εἰς τὴν Εἰδολολάτριά της), ὁ ἔρωτος τῆς πατρίδος (εἰς τὴν Ἑλληνίδα), ὁ ἔρωτος τοῦ ὠραίου (εἰς τὴν Ἀσχημον) καὶ παντοῦ ὁ ἔρωτος τῆς φύσεως καὶ παντοῦ ἡ λατρεία τῶν ἐλληνικῶν θεῶν, διότι ὅλα εἶναι Εἰδολολάτριάς της καὶ Ἑλληνικὸς ἔρωτος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ὁ πατριωτισμὸς ἀκόμη τῆς κ. Ἰουλιέττας Ἀδὰμ, προσπαθεῖ νὰ εἶναι ἀρχαῖος καὶ εἰδωλολατρικὸς. Ἡ πατρίς εἶναι πρᾶγμα συγκεριμμένον. Εἶναι τὸ κελὸν ἐν τῷ συνόλω του, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ δι' ἓνα λαὸν τὴν γλυκύτητα καὶ τὸ κάλλος τῆς ζωῆς. Καὶ ἐνταῦθα ἀκόμη ὁ μυστικισμὸς δέν ἔχει θέσιν. Ὁ ὑπολογισμὸς Πασκάλ ἀναγνωρίζει ὅτι ὁ ἀσκητικὸς πατριωτισμὸς του, λατρεία ἀφηρημένη, εἰς τὴν θυσιάζει τὰ φυσικὰ του αἰσθημάτα, δέν εἶναι παρὰ ὑψίστη ἀπάτη καὶ ἀποφασίζει τέλος νὰ ἀγαπᾷ τὴν Γαλλίαν εἰς τὸ πρόσωπον μιᾶς Γαλλίδος.

Τὸν νατουραλισμὸν αὐτὸν ἀποπνέουν ὄχι μόνον τὰ εἰλικρινῶς εἰδωλολατρικὰ ἔργα τῆς συγγραφῆς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐλάχιστα ἀπὸ τὰ διηγήματά της. Παντοῦ ἡ φύσις λατρεύεται, καὶ παντοῦ ἐπικαλοῦνται τὰς ἐλληνικὰς θεότητας καὶ μέχρι τῶν διαλόγων ἀκόμη ἀπλουσιῶν ἀστῶν. Δέν ἰσχυρίζομαι, ὅτι ὁ νατουραλισμὸς αὐτὸς δίδει πολλὴν φυσικότητα εἰς τοὺς διαλόγους, ἀλλ' ἀρκεῖ ὅτι ἡ συγγραφῆς γράφει με πολλὴν φυσικότητα. Ἀλλως τε δέν ἀγαπᾷ καὶ δέν περιγράφει εἰμὴ τοπία μεσημβρινὰ, τὰ ὁποῖα τόσον ὁμοιάζουν πρὸς τὰ Ἑλλη-

νικά. Δέν ἀποκρίπτει ποσῶς τὴν ἀποστροφὴν της κατὰ τῆς φύσεως τοῦ βορρᾶ, κατὰ τῶν χωρῶν τῆς ἐλάτης, τῆς τροφῆς τῶν οὐραίων τοῦ μυστικισμοῦ, τῶν ἀντικανονικῶν αἰσθημάτων, τῶν ἀορίστων ρεμβασμῶν καὶ τῶν τραχυτάτων ἡθῶν.

Ὁ ἔρωτος ἐκδηλοῦται ἐλεύθερος ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὁ ὁποῖος τόσον τὸν ὑποθάλλει. Οἱ ἀδελφοὶ με ἀπλοικότητα ἡμιθέων ἐνδιαφέρονται καὶ ἐπεμβδίνουν εἰς τοὺς ἔρωτας τῶν ἀδελφῶν των. Εἰς τὸν εὐτυχεῖ αὐτὸν κόσμον ἡ Ἰουλιέττα καὶ ὁ Ῥωμαῖος δὲ ἀποθνήσκουν ποσῶς, ἀλλὰ συμβιβάζουν τὰς οἰκογενεῖς των.

Νατουραλισμὸς, ἐθνισμὸς, νεοελληνισμὸς, ὅλα αὐτὰ εἰς λέξεις ἀποδίδουν τὸ πνεῦμα τῶν βιβλίων τῆς κ. Ἰουλιέττας Λαμπέρ. λέξεις ἀρκετὰ συγκεχυμέναι καὶ δυσκόλως ὀριζόμεναι. Ἐξ οὗ ἐξάγομεν ὅτι δέν πρόκειται περὶ συστήματος φιλοσοφικοῦ, περὶ θεωρίας τοῦ συμπαντος καὶ τῆς ζωῆς, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ καταστάσεως αἰσθηματικῆς καὶ ἰδεολογικῆς. Ἐκ τοῦ πλησίον ἐξεταζομένη ἡ κατάσταση αὕτη εἶναι φαντασία τῶν νεωτέρων, περιβλαλλομένη με ἀρχαῖον ὄνομα. Εὐθύς δ' ὡς ἀποχωρήσῃ τις τὸ φανταστικὸν μέρος, τὸ περιεχόμενον εἰς τὸν νεοελληνισμὸν, ἀναγνωρίζει πόσον ἡ διέπουσα αὐτὴν ἰδέα εἶναι ἀριστοκρατικὴ, καὶ πόσον ὀλίγοι δύνανται νὰ ἐξυχθῶσι μέχρις αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ πόσον εἶναι ὠραία καὶ εὐεργετικὴ.

(Κατὰ τὸν Jules Lemaitre).

Ἑλένη Γεωργιάδου

Η ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΜΕΝΗ

(Συνέχεια)

«Μὴν ἐκπλήττεσαι καὶ πρὸ πάντων μὴ θυμῶνης. Δυστυχῶς φέρεις καὶ σὺ ἐπάνω σου τὴν ἄλυσιν τὴν σιδηρᾶν τῶν προλήψεων, ἀποτελεῖς καὶ σὺ ἐν μέρος τοῦ πολυσυνθέτου μεγαθηρίου, τὸ ὁποῖον λέγεται κόσμος, πλανᾶται καὶ τὸ ἰδικόν σου πνεῦμα εἰς τὸ σκότος προαιωνίων κληρονομικῶν ἀμαρτιῶν, καὶ ἡ ψυχὴ σου χάνεται εἰς τὸ ψεῦδος τῶν τύπων, ὥστε νὰ μὴν ἦσο ἀκίνδυνος, ἐν ἐγνωρίζεις τὴν ἀπόφασίν μου. Σὲ ἐφοβήθη καὶ δι' αὐτὸ δέν σοῦ εἶπα τίποτε. Ἡθέλησα νὰ ἀφεθῶ ἐντελῶς ἐλεύθερα, χωρὶς κχιμῶν ζήτησιν ἐπίδρασιν εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀπόφασιν τῆς ζωῆς μου.

«Ἄλλως τε τώρα εἶσαι ἡ μόνη, ἡ πρώτη ὅπου μαρτυρεῖς τὸν γάμον μου. Οὔτε ἡ μητέρα μου, οὔτε ὁ πατέρας μου οὔτε κανεὶς συγγενὴς μου γνωρίζει τι. Ἀψηφῶ τὴν ὄργην τούτων, ὡς καὶ τὸ σκάνδαλον ἐκεῖνου. Σκάνδαλον καὶ! Διότι ὅταν τὸ πρᾶγμα γνωσθῇ, ὁ κόσμος, τὴν μεγάλην μου αὐτὴν εὐτυχίαν, τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀπόφασιν ἢ ἐλαβᾶ, ἀφοῦ ἐπέστην ἔτι εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ τὸ πράξω, θά τὴν ὀνομάσῃ σκάνδαλον. Καὶ τὸ σκάνδαλον θά κάμῃ τὸν γυρὸν τοῦ πρῶτον εἰς τὸν στενώτερον κύκλον τῶν γνωστῶν μου καὶ ἐπειτα εἰς τὰς αἰθούσας, ὅπου θά τὸ περιάγουν οἱ ἄεργοι κενοθηρὶ ὡς πολύτιμον ἀνακάλυψιν καὶ ἐξεργετικὴν θαυμασίον διὰ τὰ νεῦρα τῶν ματαίων γυναικῶν, τῶν ὁποίων δισκεδάζουν τὴν ἀσκοπον ζωὴν. Λοιπὸν τὸ σκάνδαλόν μου θά ἀπασχολήσῃ ὅλους καὶ ὅλας ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα, ἐπὶ ἓνα μῆνα. Ὁ κάμῃ τὴν ἐμφάνισίν του ὡς κομῆτης εἰς ὅλας τὰς σφαίρας, τὰς πλησιεστέρας πρὸς τὴν ἰδικὴν μου, θά ἐξεγείρῃ διαμαρτυρίας κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ, κατὰ τῆς προόδου, κατὰ τῆς ἀναπτύ-

ξεως τοῦ φύλου μας. Ὁ διέληθ δια χειλέων παρηνικῶν καὶ θά ἀποτυπωθῇ εἰς τοὺς νεκρικοὺς ἐγκεφάλους των ὡς μίξις εἰκῶν, καλῆ, ἴσως πρὸς ἀντιγραφὴν καὶ μίμησιν. Ὁ διέληθ δια χειλέων κορεσμένων ἀπὸ φιλήματα καὶ θά ἀποτυπωθῇ εἰς τὸ πνεῦμα γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι τὸν γάμον θεωροῦν καὶ ἐθεώρησαν δρόμον χρυσοστρωμένον, ἀγνοῦντα εἰς πᾶσαν ἡδονὴν, καὶ αἱ ὁποῖαι θά καγχάσουν με τὴν ἀπόφασίν μου. Ὁ διέληθ δια χειλέων μαρνηθέντων ὑπὸ τοῦ πόνου καὶ τῆς ἀπογοιτεύσεως καὶ θά κατοπτρισθῇ ὡς προδικητικὴ ἀκτίς φωτός εἰς τὸ πνεῦμα γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀληθῶς ἠγάπησαν καὶ ἀνιλεῶς ἠπατήθησαν, καὶ αἱ ὁποῖαι θά ἀφήσουν στεναγμὸν πόνου εἰς λογαριασμόν μου. Ὁ διέληθ δια χειλέων ἀγαθῶν καὶ ἀγῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐρρίφθησαν παρὰ τῶν γονέων των ὡς μάζα σαρκίνη εἰς τὰς ἀγκάλας ἑνὸς ἀνδρὸς, τοῦ συζύγου των, τὸν ὁποῖον οὔτε εἴξευραν, οὔτε ἐγνωρίζαν, καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ὁποίων θά ἀποτυπωθῇ ὡς ἐγκλημα ἢ ὑπερτάτη πρὸς τοὺς γονεῖς προδοσία. Ὁ διέληθ δια χειλέων ρυτιδωμένων ὑπὸ γήρατος, ἀμαρτωλοῦ ἢ ἀγνοῦ ἀδιάφορον, καὶ θά προκαλέσῃ ἀγανάκτησιν καὶ ὑπερτάτην περιφρόνησιν. Καὶ ὅταν ἡ χαρὰ μου αὕτη ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ νομοκαθάρτηριον τοῦ κόσμου, φορτωμένη με τόσα μολύσματα, ρυτιδωμένη με τόσας κηλίδας, περιβεβλημένη με τόσα ράκη, ἀγνοῶ ἂν θά δυνηθῶ νὰ τὴν ἀναγνωρίσω καὶ ἂν ἐὰν ἔχω τὴν δύναμιν νὰ τὴν ὕρισταμαι χωρὶς κλωνισμόν. Φοβοῦμαι ὅτι δέν θά εἶναι πλέον ἡ χαρὰ μου ἢ σμερινή, ἡ ἀγνή, ἡ ἀδόλος, τὴν ὁποῖαν κανεὶς φθόνος δέν ἐσκίασε, καμμία βέβηλος σκέψις δέν προσέβηκε.

«Ἰδοὺ δικτὶ, ἂν καὶ περιφρονῶ τὸν κόσμον, ἂν καὶ δέν φοβοῦμαι κανένα, ἐπιτόμημα νὰ περιβῶ τὸν γάμον μου με τόσον μυστήριον, νὰ χωρισθῶ ἐπὶ τινὰ καιρὸν τὸν ἀνδρα μου, ὁ ὁποῖος εἶναι σύμφωνος μαζὶ μου εἰς ὅλα καὶ ὁ ὁποῖος θά κάμῃ ὅ,τι θέλω καὶ ὅ,τι νομίζω καλόν.

«Ἄλλ' ἀνοπομονεῖς βέβαια νὰ τὸν γνωρίσης. Καὶ ζήτησις ἦδη, ἐνῶ ἀναγινώσκεις τῆς φιλοσοφίας μου αὐτῆς, ὡς τὰς ὀνομάζεις, μεταξὺ τοῦ κύκλου τῶν γνωστῶν μας, νὰ εὕρης ποῖος εἶναι καὶ νὰ μάθης πῶς ὑπάρδρῆθημεν τόσον κρυφά, τόσον μυστικῶς, ὥστε καὶ ἐγὼ καὶ αὐτὸς αἴριον ἐνώπιον τοῦ κόσμου νὰ ἐξακολουθῶμεν νὰ μένωμεν ζῆνοι ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον.

Ποῖος εἶναι; Ἄκουσε. Εἰς τὴν ἀνατολὴν ἀκόμη τῶν πρώτων ὡρῶν τῆς νεανικῆς μου ἡλικίας, ὅταν τὸ παιδί παύῃ νὰ εἶναι παιδί καὶ ἀρχίζῃ νὰ αἰσθάνεται, ὅτι ἡ εὐτυχία δέν συνίσταται μόνον εἰς τὰ γλυκὰ, εἰς τὰ παίγνια καὶ εἰς τῆς κούκλες, ὅταν ἡ φαντασία πλανᾶται μεταξὺ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ τρυφεροῦ ναυαρίσματος τῆς μάμμης καὶ τῶν ἀτελειῶν παραμυθῶν τῆς νταντᾶς, ὅταν τὰ βασιλόπουλα τῆς «Χαλιμάς» τῶν ὁποίων τὰ πρόσωπα λάμπουν ὡς ἥλιος ἀρχίζου νὰ συγχέωνται εἰς τὴν φαντασίαν μας με τὸ πρῶτον τυχερὸν παιδάριον, με τὸ ὁποῖον ἐπαίσαμεν ὡς χθές, εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν εἶχα κάμει ἐν ὄνειρον. Δέν εἶχα ἴδει τὸ ὄνειρον, ἀλλὰ τὸ εἶχα πλάσει ἐγώ. Ἦτο ἰδικόν μου δημιούργημα καὶ τὸ ἀγαποῦσα καὶ ὠρκήσθη ὅτι θά κατώθωνα τὴν πραγματοποιήσιν του. Ἐφροντάσθη ἑαυτὴν ὡς τὴν ἀσημον τὴν μικρὰν καὶ πρηγκωνισμένην, ἑὸς πρηγκουλοῦ ἡρώδῃ, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνετίθετο πάντοτε ὅλας αἱ βρεταὶ ἐργασίαι τοῦ σπιτιοῦ, ὅλας αἱ ἀνιαραὶ φροντίδες τῆς ζωῆς, ἡ ὁποῖα δέν ἐγέλα ποτε, δέν ἔχαριε ποτε, δέν διεσκέδαζε ποτε. ἢ

ὁποῖα δέν εἶχε παίξει ὡς παιδί καὶ δέν εἶχε γελάσει ὡς νεανίς. Ἡ Στανκοπούτα, ἐν μιᾷ λέξει, τοῦ παραμυθοῦ. Τὸ βασιλόπουλον τὸ ὁποῖον θά με ἔσωζεν ἀπὸ τὴν ζωὴν αὐτὴν δέν ἐφόρει χρυσά, ἀλλ' οὔτε ἔσπερνε διαμαρτυρία καὶ μαργαριτάρια εἰς τὸν δρόμον του. Ἄλλ' ἦτο ὠραῖος καὶ νέος ἄνδρας, τόσον ὠραῖος, ὥστε πρὸ αὐτοῦ νὰ ὠραιοῦν οἱ ὠραιοτέροι. Καὶ ἦτο καὶ εὐφυὴς καὶ ἦτο καλός, ἀφοῦ θά κατώθωνε νὰ με βγάλῃ ἀπὸ τὴν κόλασιν αὐτὴν.

«Ὁ ἄνθρωπος αὐτός εὑρέθη. Τὸ ὄνειρόν μου ἐπραγματοποιήθη. Τὸν ἐμάντευσε;»

Τὸ γράμμα ἐσταμάτησεν ἔως ἐδῶ. Προφανῶς ἡ νεῦρα γυνὴ ἔγραψε πρὸς φίλην της. Ἰσως ἐδίστασεν, ἐὰν ἔσπερπε νὰ γράψῃ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον τῆς ἔκκιε τὰ χεῖλη, τὸ ὁποῖον ἐξήσκει μετὰ κράτος ἐπ' αὐτῆς. Ἀφῆκε τὸν κοινωλοφόρον της καὶ ἤρχισε νὰ σκέπεται, στηρίζουσα τὸ μέτωπον ἐπὶ τῶν δύο της χερῶν. Ἐπειτα ἐδίπλωσε τὸ χερτὶ της, τὸ ἔθεσε μέσσω εἰς φάκελλον, τὸν ὁποῖον ἐκλείδωσεν εἰς ἓνα συρτάρει τοῦ γραφείου της.

ἤρχισε νὰ φωτίζῃ πλέον. Ἡ μονότονος φωνὴ τῶν σκληπτῆδων ἦδη ἀντήχει κατὰ μακρὰ διαστήματα εἰς τὴν σιγὴν τῆς ἀποιομένης νυκτός, ἐνῶ ἡ βροχὴ δέν ἠκούετο πλέον. Ἡ Μαρία ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὰς σκέψεις της, ἐρριψεν ἐν βέεμμα εἰς ἓν μικρὸν ὠρολόγιον, ἀνητηρῆ ὡς ἐντὸς ἰοχρόου βελουδίνης θήκης καὶ ἤρχισε νὰ ἐκδύεται Ἐσηκώθη, ἔβγαλε τὸν μικρὸν οὐρτην τῆς θύρας της, κατεβίβασε κατὰ ὅλα τὰ παραπετάσματα, ὥστε φοβουμένη μὴ ἡ ἐπερχομένη ἡμέρα βίψῃ τὸ φῶς της ἐντὸς τοῦ δωματίου καὶ τὴν ἐμποδίση νὰ κοιμηθῇ, νὰ ἀναπυθῇ ὀλίγον καὶ με τὸ κηλὶ εἰς τὴν χερτὶ, εἰσήλθεν εἰς τὸ δωματίον τοῦ ὕπνου της.

(Ἐπεται συνέχεια)

Μαρία

ΚΑΡΔΙΑ

Ἐχω ἔστων κηπὸ μου μηλιὰ πῶς κάθε χρόνο φύλλα ἀλλάζει κ' ἀνθη καὶ καρπὸ καὶ φλοῦδα κ' εὐωδιά... βαθαίνουν στὰ κλαράκια της τὰ δροσερά της μῆλα καὶ καμαρώνει φουτωγῆ, με ἀπλωτὰ κλαδιά.

Μοιάζει ἡ καρδιά μας τὴ μηλιὰ κ' ἀνθίζει, καμαρώνει ἐρόσφ ἐλπίζει καὶ ποθεῖ ἔχει χυμούς καὶ ζῆ φθάρ' ὁ χειμῶνας θάρα καὶ φθάνουσι οἱ πόνοι καὶ ξεφυλλίζετ' ἡ μηλιὰ καὶ ἡ καρδιά μαζὶ.

Τὴν δέρνει ἄγριος βορρῆς καὶ σπάει τὰ κλαρά της λιγνίζει τὸ κορμάκι της καὶ στέκεται νεκρὴ ἢ δυστυχία, σὰ βορρᾶς, σκορπίζει τὰ ὄνειρά της καὶ δέρνει τὴν καρδοῦλά μας ἀπελπισιὰ πικρὴ!

Μὰ ἔραρα ἡ ἀνοιξις τὰ δάκρυα στεγνώνει ἐμπρὸς σὸν ἥλιο τὸν θερμὸ σκορπίζεται τὸ χιόνι νέες ἐλπίδες τὴν καρδιά στολίζει καὶ πάλι καὶ τῆς μηλιάς πάλι ἀρθοῦν τὰ τιμημένα κάλλι.

Ὅχι, δέν κλαίω, καὶ μακρὰ τὸν πόνο μου πετῶ, βλέπω σὸν κηπὸ τὴν μηλιὰ πῶς λιγερὴ ἀνθίζει... ἀνθη γενίαι ἡ μηλιὰ κ' ἐγὼ ἀνθη ζητῶ, ξεχνᾶ τὸν πόνο ἡ καρδιά καὶ πάλι, πάλι ἐλπίζει.

Βεργινία Ἰ. Βεργιελίδου

¹ Ἡρωὶς τοῦ μυθιστορήματος ἡ Ἀσχημον.

² Ἡ Ἡρωὶς τοῦ μυθιστορήματος ἡ Ἑλληνίς.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ

(Αλληγορία)

Υπήρξε ποτε εις γίγας εκτάκτως μέγας και ισχυρός. Είχε δειξη την ισχύν του εις άπαντα τον κόσμον και οι πόδες του είχαν πατήσει τας χιόνιας της Σιθρίας, καθως και την άμμον της Σαχάρας. Ολίγιστοι άνθρωποι διέφυγαν των χειρών του. Άνδρες και γυναίκες έβασανίζοντο ύπ' αυτού. Έν τούτοις ήσθάνετο έν είδος εύπλαγχνίας διά τά παιδιά. Τό διατί άγνωστον. Ημέραν τινα ένεφανίθη ένώπιον του μία μάγισσα και παροργισθείσα εκ της σκληρότητος του γίγαντος, έβαλεν εις έργον την εξουσίαν της και κατώρθωσε να νικήση τον τρομερόν γίγαντα, όστις κατεδικάσθη να στεναίξη, να βασανίζεται, να επικαλείται τον θάνατον και να μόν αποθάνη, έν δέν άποσπάση παντελώς από της γης πεώριον βράχον, τον όποτον ή ίδια ένέπηξεν εις τους πρόποδας ένός όρους.

Και ό άτυχής γίγας νικημένος είδεν έαυτον καταδικασμένον εις την φοβεράν ταύτην ποιήν... Εις μάτην κατέβαλλε πάσαν προσπάθειαν, ήγωνίζετο, έπένεαζεν, έκλαιε. Δέν ήδύνατο να τον άποσπάση. Ένίοτε ό βράχος μετεκινείτο όλίγον και επανέπιπτε πάραυτα, προς μεγάλην ήπελισίαν του γίγαντος.

... Πρώ εκατονταετίας ό γίγας έβασανίζετο τοιουτοτρόπως, παλαιοών και τηκόμενος υπό τας ρλογεράς ακτίνας του ήλιου, και υπό τά φύγη του βορέα, αλλά μη δυνάμενος να αποθάνη, άφου είσέτι δέν είχεν έκτελέσει την ποιήν του, όπότεν ήμέραν τινα είδε μακρόθεν έρχόμενον προς αυτόν μικρόν παιδίον· του έφάνη ώς να τό άνεγνώριζε· τό παιδίον

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

EDGARD POE

ΜΟΡΕΛΛΑ

Ό,τι ήσανόμνην διά την φίλην μου Μορέλλα ήτο πολύ βαθεία και πολύ παράδοξος άφοσίωσις. Έγνωρίστημεν τυχαίως πρώ πολλών χρόνων και ή ψυχή μου από της πρώτης συναντήσεώς της άνεφλέχθη από πάθος, τό όποτον δέν είχε ποτε αισθανθή. Άλλά τό πάθος αυτό δέν ήτο έρωσ και ή συναίσθησις ότι δέν θα κατώρθωνά ποτε να χαρακτηρίσω τί ήτο, άλλ' ούτε να κανόνισω την περιοδικήν έντασίν του έβασάνιζε τό πνεύμα μου. Άλλ' επειδή ήρσεκόμεθα άμοιβαίως, άπεφασίσαμεν να ένωθώμεν διά γάμου. Ουδέποτε της ώμίλησα περι τοού πάθους μου, άλλ' ούτε περι έρωτος. Έκεινή απέφυγε τον κόσμον και προσκολλημένη εις έμέ και μόνον με έκαμνεν εύτυχή. Μήπως ή εκπλήξις δέν είναι εύτυχία και ό ρεμβασμός επίσης;

Η Μορέλλα ήτο πολυμαθής και ιδιοφυΐας υπερτάτης. Η δύναμις του πνεύματός της ήτο γιγάντειος. Η έν Πρεσβούργω εκπαιδευσίς της την έκαμνε να έντροφεΐ εις συγγράμματα μυστικισμού, εις τά όποια με έμούσε βαθμηδόν και κατ' όλίγον, χωρίς ούδεμίαν να τρέφω εις τας μελέτας ταύτας συμπάθειαν.

Έν τούτοις αι καθ' εΐν μελέται αυται ούδόλως επηρέασαν τον τρόπον μου του σκέπτεσθαι, και ούδεις θα ήδύνατο να ισχυρισθή ότι άνεκάλυψεν εις τας σκέψεις μου ή τας πράξεις μου την έλαχίστην καν χροιάν μυστικισμού. Αφέθη λοιπόν εις την επίδρασιν της γυναικός μου και παρηκολούθουν αυτήν με καρδίαν άτάραχον εις τον λαθούρινθον των μελετών της. Και τότε όσάκις έθουσιζόμην εις τας καταραμένας εκείνας σελίδας και ήσθάνόμην πνεύμα πονηρόν να εισδύη εις τό πνεύμα μου, ή Μορέλλα έθετε την ψυχράν της χείρα επί της ιδιότητος μου και συνέλεγεν από την τέφραν φιλοσοφίας νεκράς σωματίσκι-

μειδιών του είπε :

— Είναι λοιπόν τόσον βράχος δι' έσέ ό βράχος ούτος, ώστε να μη δύνασαι να τον άνασπάσης ;

Ό γίγας άφθε κραυγήν μακρίας και άπελισίαις : "Οχι ! είπε, δέν δύναμαι, είμαι καταραμένος.

— Θέλεις να σε βοηθήτω και έγώ εις τούτο ; επανέλαβε τό παιδίον.

Ό γίγας έδειξε σημειον παραφοράς, κατόπιν έγέλασε πικρώς. — Λοιπόν λέγει ό μικρός, θα δοκιμάσω τη βοήθειά μερικων φίλων μου.

— Και δια τίνος μέσου σκέπτεσαι, δυστυχές παιδίον, να άνασπάσης τον λίθον τούτον;

— Τη βοήθειά τούτου, είπε σιωπηλώς τό μικρόν, δεικνύνον εις τον γίγαντα λεπτόν νήμα άράχνης, όπερ συνέλαβε παίζον.

Πάραυτα αναρίθμητα παιδιά ένερκνίσθησαν φέροντα εκαστίον επί της χειρός έν νήμα άράχνης, τό όποτον ήρχισαν να προσαρμόζουσι γύρω του γιγαντιαίου λίθου. Ψάλλοντα βαθμηδόν άπεμακρύνοντο, άφίνοντα να έκτυλίσσεται τό σχεδόν άόρατον έντός των χειρών νήμα. Κατόπιν άφου έφθασαν εις την κορυφήν του όρους, άνέβησαν και επί των ελάτων και όρθια εις τας κορυφάς των ήρχισαν ψάλλοντα να σύρωσι τά αναρίθμητα νήματα.

... Περιχαρής ό γίγας είδε μετ' έκπλήξεως, ότι ό υπερμεγέθης βράχος άνεσηκώνετο όλίγον κατ' όλίγον, έντός των χιλιάδων νημάτων της άράχνης και άφου έτοποθετήθη επί των ώμων του, κατόπιν εξηφανίζετο εις τον όρίζοντα.

Μία φωνή εξερχομένη εκ των νεφών έλεγεν : — Η εύσπλαγχνία σου διά τά μικρά σε έσωσεν, είσαι

νας και παραδόξους λέξεις, αι όποια άπετυπώοντο εις την μνήμην μου. Και επί ώρας όλας έξηπλούμην ρεμβώδης παρ τό πλευρόν της και έθουσιζόμην εις την μουσικήν της φωνής της, μέχρις ου ή μελωδία αυτη ήρχιζε να με φοβίξη και σκότος έπιπτεν επί της ψυχής μου και ώχρίων και έφρικίων εις τας τόσον υπερκοσμείους έννοίας ταύτας. Και ή άπόλαυσις έσθυεν αψίνης εις την φρίκην και τό ιδεώδες του καλού έγίνετο τό ιδεώδες του ειδεχθούς, ως ή κοιλιάς του Ένωμ μετεβλήθη εις την κόλιαν της Γεαίνης.

Πρώ τί να εικονίσω τον ακριβή χαρακτήρα των προβλημάτων, τά όποια έγενώνοντο εκ της άναγνώσεως των βιβλίων εκείνων και άπετέλουον τό μόνον θέμα της συνομιλίας μεταξυ της Μορέλλας και έμου; Οι μεμνημένοι εις την λεγομένην θεολογικήν ήθικήν θα τά άντελαμβάνοντο άμέσως και οι άμαθείς δέν θα ήννόουν τίποτε σχεδόν. Ό παράδοξος πανθεισμός του Fichte, ή παλιγγενεσία των Πυθαγοριστών τροποποιημένη και υπεράνω τούτων ή θεωρία της ταυτότητος, όπως την παριστά ό Schelling άπετέλουον έν γένει τά σημεΐα της συζητήσεως, τά όποια ήχαριστουον την Μορέλλα. Την ταυτότητα αυτην ό Locque, νομίζω, την θεωρεί ύπάρχουσαν έν τη διαρκεία του νοητου όντος. Εις τρόπον ώστε λέγοντες δν έννοούμεν ουσίαν σκεπτομένην, προικισμένην με λογικήν και με συνείδησιν, ή όποια μās κάμνει ό,τι είμεθα και μες διακρίνει από τά άλλα όντα και μες δίδει την προσωπικήν ταυτότητά μας. Άλλά ή ίδια της ταυτότητος αυτης, ή όποια κατá τον θάνατον χάνεται ή δέν χάνεται διά παντός, ύπήρξε δι' έμέ πάντοτε πρόβλημα μεγίστου ένδιαφέροντος, όχι μόνον έννεκα της έννοητικής φύσεως των συνεπειών του, αλλά και έννεκα του παραδόξου τρόπου, καθ' ου ώμίλει περι αυτού ή Μορέλλα. Άλλ' έφθασεν ό καιρός καθ' όν τό μυστήριον της φύσεως της γυναικός μου με επέλεξεν ως γοητεία. Δέν ήδύναμην πλέον να ύφίσταμαι ούτέ την επαφήν των ώγραν δακτύλων της, ούτε την άπήχησιν του μουσικού λόγου της. ούτε την λάμψιν των μελαγχολικών όφθαλμών της. Και ήννόει πάντα ταύτα χωρίς ούδέν να έκφέρη, παράπαν. Έφαίνετο έχουσα

συγχωρημένος. Η ισχύς δέν θα σου έχρησάιμευεν εις τίποτε, έν έστερείσο της μικράς ταύτης εύπλαγχνίας. Υπαγε και ένθυμου ότι :

Η άγάπη είναι κρείσσων της ισχύος. (Κατá τό γαλλικόν) Αθηνά Βλασσόπουλου

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟΝ

Επήγαινα περίπατο. Η χειμωνιάτικη λιακάδα σκανδαλίζει πάντοτε και μάλιστα όταν εύρίσκεται κανεις εις άνάρρωσιν όπως έγώ. Έπερπκτούσαμε σιγά-σιγά με την άδελφή μου κι' έφθάσαμε στην πλατεία του Συντάγματος ώσαν ή τύχη να έφερ' εκεί τά βήματά μας. Και τότε τότε ανταλλάζαμε όλίγας λέξεις· τότε τότε σιωπηλαί και μελαγχολικαί εξακολουθούσαμε τό δρόμο μας. Ήτο τό θέμα της όμιλίας μας τέτοιο. Θυμάζει κανεις τό μεγαλειόν, τό αγαπή, αλλά βλέποντάς το, άναστενάζει, λές και τό ζηλεύει μ' εκείνη τη ζήλεια που δέν αισθάνεται καθένας, μ' εκείνο τον πόθο που κάμνει μερικους, τους περú πολλους, να γελούν.

Τό μεγαλειόν της Ντούζε μās είχε φέρει αυτη την ψυχική κατάστασι κι' έγέλαμε : τότε άρά γε θα φύγη ; Άχ και να έδιδε άλλη μη παράστασι. Όταν εξαφνα βλέπωμε να βγάζουν από τό ξενοδοχείον μία βελίτσα κι' επανωρόρια ταξειδισού. Και φωνάζουν την άμαξα. Και κατεβαίνει. Ποιός ; Η Ντούζε. Λοιπόν φεύγει ; — Ναί φεύγει, τώρα άμέσως με των 12. Έκυτταχθήκαμε και χωρίς να πούμε λέξιν, είχαμε συνηνοηθή. Σ' ένα λεπτό ήμεθα κι' έμεΐς σε μη άμαξα κι' έτρέχαμε στο σταθμό, και είχαμε καρδιοχτύπι σαν ναφευγε κάποιος δικός μας. Κι' επήραμε τ' ώραιότερο μπουκέτο από

μενεξέδες και της τό προσφέρουμε, και την είδαμε από κοντά κοντά, και μες έσφιγγε τό χέρι, κι' άκούσαμε τη γλυκερά φωνή της να μες εκφράζη έλπίδες ότι θα την ξαναϊδούμε την άνοιξη. Και της δώσαμε και την εικόνα του θεάτρου για να μες θυμάται, να θυμάται τον τόπο μας, που δέν θα την ξεχάση ποτέ, τό θέατρο που έγέμισ' εκείνη για να μες φαινεταί για πάντα έρημωμένο. Και άνέβηκε στο βαγόνι, και ήλθε ή τελευταία στιγμή, και της έφίλησαν τό χέρι, και έφυγε συνωδευμένη από τον θάνατον συμπατριώτη της. ... Και για μη στιγμή μες ήλθε στο νοσ να φύγωμε κι' έμεΐς. Να πάμε ως την Κόρινθο. Να πάμε ως την Κέρκυρα . . . και στην Ιταλία. Άλλά γυρίσαμε πίσω και οι δρόμοι μες φάνηκαν άδειοι . . . και ύστερ' από μερικους άναστεναγμους ξαναρχίσαμε την πεζή μας ζωή ένφ' άκόμα σι' αυτιά μας άντήχει τό γλυκόπικρό της Addio.

Μέσ' στο σκοτάδι τό βαθύ, στην έρημιά από έλπίδαι Γιατ' ήλθεσ και μες σκόρπισεσ όλόχρυσαισ άχτιδαισ; Μετá την τόση ξαστεριά τό σκότος εΐν' περú μαύρο. Τώρα που φεύγεισ Άλιο γωσ, Άλη ζωή που θαύρωσ; Φλωρεντία Φουντουκλή

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΥΡΙΩΝ

Όσαι κυρίαί προερέθησαν εις τά περι της ποιήσεως του Σολωμού δύο μαθήματα του κ. Κ. Παλαμá άπήλυσαν βεβαίως την έξόχως καλλιτεχνικήν άπόλαυσιν της τόσον τελείας και ύψηλης μελέτης του νεωτέρου ποιητου περι του άρχαιότερου διδασκάλου, ένετρώθησαν εις τά κάλλη της ποιήσεως τούτου, αλλά και εις τον υπέρτατον λυρισμόν, μεθ' ου ό έν-

— Μορέλλα, της είπα. — Έπαναλαμβάνω ότι θα αποθάνω. Άλλ' έν έμοι ύπάρχει έχέγγυον της τόσον ασθενοσ άφοσίωσεως, ήν ήσθάνησ δι' έμέ. Και όταν τό πνεύμα μου φύγη τό τέκνον σου, τό τέκνον μου, τό ίδικόν μου, έμου, της Μορέλλας ή ά ζήση. Αί ήμέραι σου θα είναι ήμέραι πλήρεις θλίψεως· διότι αι ώραι της εύτυχίας σου παρήλθον, και ή χαρά δέν συναντάται δις έν τη ζωή, ως τά ρόδα δύο φορές έντός του αυτού έτους. Η μουσική και ή άμπελος θα σου μέινου άγνωστοι και παντού επί της γης θα φέρης μαζή σου τό σάβανόν σου, ως ό Μουσουλμάνος της Μέκκας.

— Μορέλλα ! άνέκραξα, πώς είζεύρεις τούτο ; — Έστρεψε τό πρόσωπόν της επί του προσκεφαλαίου της, έλαφρά φρικιασισ διέδραμε τά μέλη της και δέν ήκουσα πλέον την φωνήν της. Είχεν αποθάνει.

Άλλ' όμως, ως τό προείπε, τό τέκνον, τό όποιον έλαβε την ζωήν εκ του θανάτου της και τό όποιον δέν άνέπνευσεν ή όταν εκείνη έπαυσε να άναπνέη, τό τέκνον της, μία κόρη επέζησε. Και έμεγάλωνε παραδόξως κατá τό άνάστημα και κατá τό πνεύμα, και κατέστει τό πανομοίωτον της άπελθούσης και την ήγάπησα με διάπυρον άγάπην, ήν θα ήδύνατον να αισθανθώ δι' ούδεμίαν άλλην επί της γης γυναίκα.

Άλλά πριν ή παρέλθη πολυς καιρός ό ούρανός της άγνης ταύτης άφοσίωσεως εκείσθη και μελαγχολία και φρίκη και άγωνία εξετυλίχθησαν ύπ' αυτον ως νέφη. Υπήρξαν τρομεραί αι σκέψεις, αι όποια συνωθούον εις τό πνεύμα μου, και ήγγύπνουον επί της πνευματικής της άναπτύξεως και έφ' όσον άνεκάλυπτον εις τας άντιλήψεις του παιδός την δύναμιν του πνεύματος της εφθήου ή μάλλον της ώριμου γυναικός. Εφ' όσον μαθήματα πείρας έπιπταν από τά παιδικά της χείλη, έφ' όσον ή φρόνησις και ή περιπάθεια τελείας γυναικός άντηνάκλων εις τά μεγάλα και σκεπτικά μάτια της. Όταν περίτρομος άντελήφθην πάντα ταύτα, άνησυχία και φόβος συνετάρασσον τό πνεύ-

συναίσθησιν της αδυναμίας μου, ή μάλλον της παραφροσύνης μου και ώνόμαζε τούτο είμαρμένην. Έφαίνετο συναισθανομένη επίσης τό άγνωστον εις έμέ αιτιον της προΐουσης εξασθεσίσεως της φίλιας μου, αλλά δέν μοι έδιδεν ούδεμίαν τούτου εξήγησιν, άλλ' ούτε ώμίλει ποτέ περι της φύσεως του κακού τούτου. Άλλ' ως γυνή έμαραίνετο καθ' εκάστην. Έντός όλίγου έρουθρά κηλις άπετυπώθη επί της παρειάς της και αι κυναί φλέβες του ώχρου μετώπου της διεγράφοντο όγκωδέστερα. Καθ' ένφ' εκίνουομαι εις οίκτον, αφνης ό οφθαλμός μου συνήντων την λάμψιν των σκεπτικών όφθαλμών της και ή ψυχή μου έπασχε και ήσθάνετο ήλιγγον, ώσει εύρίσκατο πρό σκοτεινής άθύσου.

Να είπω ότι άνέμενα με επιθυμίαν άκράτητον τον θάνατον της Μορέλλας; Ναί. Άλλά τό πνεύμα της είχε προσκολληθή προς τό εξ' άργύρου περίβλημά του επί μακράς ήμέρας και έβδομάδας και μηνας, ώστε να γείνω ματωδης διά την βραδύτητα αυτην και με καρδίαν δαίμονο να καταρώμαι τας ήμέρας, τας ώρας, τας πικράς στιγμείς, αι όποια έμάκραιναν όλονέν, έφόσον ή εύγενής ζωή της απέκλινεν ως σκια εις την άγωνίαν της ήμέρας.

Έσπέραν τινα φθινοπόρου, ένφ' ό άήρ έκοιμάτο άκίνητος εις τον ούρανόν, ή Μορέλλα με εκάλεσε παρ τό προσκεφαλαίον της. Επί της γης όλης ήπλουτο μία συννεφώδης όθόνη και θερμή πνοή έπλανατό επί όλων των υδάτων και εις τά φυλλώματα του δάσους εξετεινετο τοιαύτη του Οκτωβρίου πολυτέλεια, ώστε έν ώραϊον ούράνιον τόσον είχεν άφεσθή να πέση εκει από τό στερέωμα.

— Ιδού ή ήμέρα, είπεν, ως την έπλησίασα, ή ώραιότερα ήμέρα διά να ζήση ή διά να αποθάνη τις. Είναι ώραία ήμέρα διά τους υίους της γης και της ζωής, και άκόμη ώραιότερα διά τας θυγατέρας του ούρανοσ και του θανάτου.

Εφίλησα τό μέτωπόν της και εκείνη εξηκολούθησεν: Αποθνήσκαω και όμως θα ζήσω. Δέν άντέλειάν ποτε αι ήμέραι, όπου θα σου ήτο έπιτετραμμένον να με άγαπήσ. Άλλά θα λατρεΐσης εις τον θάνατον εκείνην, ήν έμίσησας έν τη ζωή.

θουσιώδης έρμηνευτής έπλεξε τον στέφανον του μεγάλου τής Ζακύνθου ψάλτου. Και εάν ό Σολωμός, όπως τον απεικόνισεν ό κ. Παλαμάς, ήτο αποκάλυψις δια τας πλείστας εκ των άκροατριών του, βεβχίως και ό έμπνευσμένος έρμηνευτής απεκαλύφθη και εις τους οικειότερους φίλους του άκόμη υπό νέον και άγνωστον μέχρι τουδε μορφήν. Ό κ. Κ. Παλαμάς άνεδείχθη ρήτωρ πρώτης δυνάμεως. Του έχρειάσθη εις Σολωμός ως θέμα, δια να εξαρθή εις τοιοῦτον ύψος λόγου, εις τοιαύτην δύναμιν φράσεως, εις τοιαύτην ευστροφίαν γλώσσης, εις τοιοῦτον χείμαρρον ευγλωττίας, ώστε να όμιλήση επί ώραν όλην και να κρατηή το άκροατήριόν του ως μαγευμένος υπό την ώραίαν και γλαφυράν του λόγου του γσητείαν.

Ίδωμεν εάν ό Βαλαωρίτης, περι του όποιου θα όμιλήση την προσεχή Πέμπτην, θα εξασκήση το αυτό γόητρον επί του ποιητου, η εάν τα μαθήματα των κυριών με την μύσιν εις τα κάλλη τής νεωτέρας Έλληνικής ποιήσεως είναι προωρισμένα να άνκδειξουν και υπό την ιδιότητα του ρήτορος ένα των διαπρεπεστέρων και σοφωτέρων ποιητων των ήμερών μας.

ΔΩΡΑ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΡΙΑΣ ΜΑΣ

Τα προσφερόμενα δώρα είναι αξίας 1000 δρ. Και θα λάβουν έξ αυτών δια κλήρου κατ' ανώτατον θρον άντικείμενον 100 δρ. και κατ' ελάχιστον άντικείμενον 5 δρ. όσαι προκαταβάλουν μέχρι τής 30 Μαρτίου του 99 την συνδρομήν των του έτους 1899. Ό αριθμός τής αποδειξεως τής πληρωμής διδεται δικαίωμα συμμετοχής εις την κλήρωσιν των δώρων τούτων.

Η κλήρωσις θα γίνη εις όρισθησομένην ώραν και ήμέραν, ενώπιον επιτροπής εκ κυριών και κυριών γνωστων εις τους κύκλους των γραμμάτων.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Π. Θ. Γρ. Παριτιά. Δρ. 11,50 ελήφθησαν Ευχαριστούμεν.

μά μου και αι σκέψεις μου έφέροντο μετά φρίκης προς τας παραδόξους θεωρίας τής αποθανούσης Μορέλλας. Άπέσπασα τότε από την περιέργειαν του κόσμου όν, το όποιον η είμαρμένη με διέτασσε να λατρεύω και μακράν όλων έπηγρούπουν μετά θανάσιμου άγωνίας εις παν ό,τι απέβλεπε το αγαπημένον πλάσμα.

Και ενώ τα έτη παρήρχοντο, έγω έθαύμαζα περισσότερο τον γλυκύ και ευγλωττον πρόσωπον και έμελέτων τας θαυμασίας γραμμάς, άνεκάλυπτα και περισσότερο άμοιότητα μεταξύ τής κόρης και τής μητρος, μεταξύ τής μελαγχολικής και τής νεκράς. Και από στιγμής εις στιγμήν αι όμοιότητες αυται έγίνοντο μάλλον συγκεκριμένοι, μάλλον δριστικά, αλλά και μάλλον άνησυχητικά και έπίφοβοι. Διότι ήδυνάμην βέβαια να παραδεχθώ ότι το μειδιάμα της ώμοιάζε προς το τής μητρος τής, άλλ' η όμοιότης αυτη μοι έδιδε την ιδέαν τής ταυτότητος, η όποια με έκαμνε να φρικιώ. Άνεγνώριζα ότι τα μάτια της ήδύναντο να όμοιάζου προς τα τής Μορέλλας, αλλά να εισδύουν εις τα βάθη τής ψυχής μου με αυτην την έντασιν τής σκέψεως τής Μορέλλας, τοῦτο ήτο πολύ. Και εις τας γραμμάς του ύψηλου μετώπου της και εις τους πλοκάμους τής μεταξίνης κόμης της και εις τα ώγρα δάκτυλά της και εις το σοβαρόν και μουσικόν όργανον τής φωνής της και εις τας φράσεις και την έκφρασιν τής νεκράς επί των χειλέων τής ζωσης, τής λατρευομένης, τρομερά και έννευριστική σκέψις εύρισκε τροφήν εν έμοι, ως σκώληξ όστις δεν θέλει να αποθάνη.

Όῦτω παρήλθον δέκα τής ζωής της έτη και η κόρη μου έμενε πάντοτε άνευ ονόματος εις την γην. Παιδί μου, και αγαπή μου, ήσαν τα ονόματα, τα όποια μου ύπηγόρευε συνήθως η πατρική άφοσίωσις, ενώ ο αστηρής από του κόσμου αποκλεισμός της δεν έπαρουσίασε την ανάγκην άλλου ονόματος. Το όνομα τής Μορέλλας ειχεν αποθάνει μετ' αυτης. Περι τής μητρος δεν ειχον ποτε όμιλήσει προς το τέκνον, τοῦτο μοι ήτο αδύνατον.

Βαθμηδόν και κατ' όλιγον η τελετή του βαπτίσματος έπαρουσιάσθη εις το πνεύμα μου, εις την κατάστασιν εκείνην του έννευρισμού,

—Καν Α. Σ. Σπάρτην. Δρ. 11 ελήφθησαν. Έμμερολόγια άπεστάλησαν. Ευχαριστούμεν θερμώς.—Καν Ευ. Κ. Πάτρας. Την συνδρομήν μας του 1897 προς ποίον έπληρώσατε; Διότι φαίνεται καθυστερούμενη, ενώ η του 98 ελήφθη. Εις Πύργον έσω; άλλα προς ποίον;—Καν Ε. Β. Βόλων. Έλήφθη και το αντίτιμον 12 Έμμερολογίων, τα όποια και σας έστάλησαν. Μυριάς ευχαριστίας δι' ευγενή φροντίδα.—Καν Β. Κ. Πάτρας. Αντίτιμον Έμμερολογίων και νέας συνδρομής ελήφθη. Έχετε δίκαιον. Είχε συμβή λάθος, δια το όποιον και σας ζητούμεν συγγνώμην. Ευχαριστίας θερμάς δι' ευγενή φροντίδα.—Δα Μ. Π. Ζυρίχην. Έστάλησαν τα φρ. 10 εις άτυχή Κρήσσαν πρόσφυγα. Γράφω.—Δα Ε. Μ. Σθρον. Άς ευαρεστηθή η νέα συνδρομήτρια να στελή το αντίτιμον τής συνδρομής της.—Καν Στ. Μπ. Λέσθον. Δυστυχώς ειχαν εξακληθή τα ζητηθέντα και άπολεσθέντα πέρυσιν εις τα ταχυδρομεία και δι' αυτό δεν ελήφθησαν. Με το αντίτιμον έπιστάθη η μερίς σας. Έμμερολόγια έστάλησαν.—Δα Κ. Π. Αιτωλικόν. Σας ευχαριστώ δια κολακευτικήν και ευγενή έπιστολήν σας. Τα δύο ειχον σταλή εις ιδιαίτερον δέμα. Στέλλονται και πάλιν. Κον Ευ. Γ. Μ. Τοήρο-Σεβερίνον. Έλήφθησαν. Ένεγράφητε. Φύλλα άποστέλλονται.—Καν Μ. Π. Πειραιά. Να σας εξηγήσω ζητείτε, τί έννοιαι δ' Ίψεν με την Έδδαν Γκαμπλερ. Ψυχολογεί νεοπαθείς άνθρώπου. Και επειδή οι περισσότεροι άνθρωποι του τέλους του αιώνος αυτου είναι κατὰ το μάλλον και ήττον νευροπαθείς, ο κόσμος παρουσιάζει κατὰ το μάλλον η ήττον μίαν μεγάλην είκόνα φρενοκομείου. Προσεχώς θα δημοσιεύσωμεν κρίσεις μεγάλων κριτικών επί του δραματικού έργου του Ίψεν.—Κον Ν. Δ. Ν. Βόλων. Έμμερολόγια άπεστάλησαν πλείονα των ζητηθέντων. Έλήφθησαν; Χρήματα ελήφθησαν. Θερμάς ευχαριστίας δι' ευγενή φροντίδα.—Καν Ευ. Σ. Πύργον. Έμμερολόγια ελήφθησαν; Οῦδεν ελήφθη παρά κ. Άλ.—Δα Ι. Χ. Ν. Κάροστον. Και πάλιν θερμήν ευγνωμοσύνην.—Καν Αί. Α. Πάτρας. Προς το ένταῦθα βιβλιοπωλείον Βέλμπερ ήμπορείτε να ζητήσητε δια τα έργα του d'Annunzio.—Δα Α. Μ. Τρίπολιν. Ευχαριστώ απείρους δι' ευγενή υποστήριξιν.—Καν Α. Μ. Αίγιον. Ακόλουθος τής νύμφης φόρεμα τριανταφυλλί. Δεν είναι άπαραίτητον να είναι μεταξωτόν.—Καν Ευ. Τσι. Πορταριάν. Δρ. 10 ελήφθησαν. Ευχαριστούμεν.—Δα Ε. Ρ. Ποιτοηρόκλειαν. Έλήφθησαν φρ. χρ. 20. Έμμερολόγια άπεστάλησαν. Υπολείπονται εις νέαν πιστωσί σας φρ. 2.—Δα Ευ. Κ. Έλήφθησαν. Έμμερολόγια έστάλησαν. Η επιθυμούσα να συνάψη άλληλογραφίαν εις ξένην γλώσσαν είναι η δι' Αλεξάνδρα Άποστολίδου εις Μονεμβασίαν. Αποταθήτε και αι δύο προς αυτην κατ' ευθείαν.—Κου Α. Χ. Βραβίλων. Χρήματα ελήφθησαν.

ώφ' ου ειχον καταληφθή, ως ευτυχής απολύτρωσις από την διαρκή άγωνίαν μου. Κατὰ την στιγμήν τής βαπτίσεως έδίστασα δια την εκλογήν του ονόματος. Ονόματα σοφίας και κάλλους, ονόματα αρχαία και νεώτερα, ονόματα του τόπου μου και ξένων τόπων συνωθούnton εις τα χείλη μου και άλλα συμβολίζοντα ευγένειαν, και ευτυχίαν και καλωσύνην.

Ποίος λοιπόν με ένέπνευσε τότε να ένθυμηθώ την εν τώ τάφω νεκράν; Ποίος δαίμων με ώθησε να στενάξω ήχον, του όποιου μόνη η άνάμνησις ώθει με τόσην όρμην το αίμαμου προς την καρδίαν μου; Ποίον καθόν πνεύμα ώμίλησεν από τα βάθη των άβύσσων τής ψυχής μου, όταν υπό τους σκοτεινούς εκείνους θόλους και εις την σιγήν τής νυκτός έψιθύρισα εις το ους του ιερέως την λέξιν: Μορέλλα. Και ποίον πνεύμα τότε ισχυρότερον του δαίμονος συνέστρεψε τα χαρακτηριστικά του τέκνου μου και τα έσκέπασε με την χροιάν του θανάτου, όταν φρικιών επί τώ ακούσματι τής λέξεως αυτης, έστρεψε τους διαυγείς όφθαλμούς της από τής γής εις τον ουρανόν και πίπτουσα επί των μαύρων λίθων άπήνητησεν: ιδού έργώ.

Αί άπλαϊ αυται λέξεις έπρασ ψυχράι, καθαράι εις την ακοήν μου και εκείθεν ως αναελευμένος μόλυβδος έφάρθησαν συρίζουσαι εις τον έγκέφαλόν μου. Τα έτη και τα έτη ήμμοροῦν να παρελθουν, άλλ' η άνάμνησις τής στιγμής αυτης ποτέ! Α! Τά άνθη και η άμπελος δεν ήσαν πράγματα άγνωστα δι' έμέ, άλλ' η κυπάρισσος με έσκίασεν ήμέραν και νύκτα. Και άπόλεσα παν αίσθημα χρόνου και τόπου και οι άστερες τής είμαρμένης έξφανίσθησαν εκ του ουρανού και έκτοτε η γη έμεινε σκοτεινή και επ' αυτης διήλθον από πλησίον μου ως σκιαί πετώσαι και μεταξύ αυτών, μίαν μόνην έβλεπα την Μορέλλαν' οι άνεμοι του ουρανού ένα μόνον ήχον έκαμναν να άπηχη εις τα ότα μου και το κύμα τής θαλάσσης έψιθύριζεν άδιακόπως! Μορέλλα!

Άλλ' απέθανε και με τας ιδίας μου χείρας την έφερα εις τον τάφον και έγέλασα γέλωτα μακρόν και πικρόν, όταν εις το βάθος του μνήματος, εις το όποιον έτοποθέτησα την δευτέραν, δεν εύρον ουτε ήχον τής πρώτης—Μορέλλας.

(Έκ του Γαλλικού)

Edgard Poë